

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Guldsmedsycket

Bestämmelserna är framtagna och reviderade av branschen 2015-04-20 samt fastställd av Sveriges Hantverksråd 2015-06-11.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Guldsmedsmästarnas Riksförbund och Smycken och Klockor Branschorganisation (Guldsmedernas Yrkesnämnd)

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter rekommenderat 5000 timmars dokumenterad utbildning/erfarenhet i yrket eller motsvarande av branschen validerade kunskaper

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av yrkesnämnden.

Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Provet bör utföras i nära anslutning till utbildningen/färdigträningen i yrket slutförs.

För att erhålla ett Gesällbrev ska samtliga obligatoriska delar i gesällprovet vara godkända.

Provanvisningar

Provet består av två praktiska prov och genomförs enligt beskrivning i bilaga 1.

Granskning av proven

Guldsmedernas yrkesnämnd har neutrala granskare utsedda av bransch/yrkesorganisation, på uppdrag av Sveriges Hantverksråd. Läs mer om granskningstillfället i provanvisningarna.

Gesällprovs- och Gesällbrevskostnader

Information om **kostnaderna för att få proven granskade**, fås av Guldsmedernas Yrkesnämnd. Summorna kan förändras så kontakta alltid bransch-/yrkesorganisation för aktuella uppgifter. För närvarande är kostnaden 2000:- + moms (2500:- inkl. moms).

Kostnaden för gesällbrevet är 700:- + moms (875:- inkl. moms). Med brevet följer ett ID-kort med information om G-brev översatt till fem språk.

Ansökan

Anmälan om att avlägga provet görs till Guldsmedernas Yrkesnämnd senast 15 juni. Du hittar mer information om ansökningsförfarandet i provanvisningarna (bilagan). Kontaktinformation till Guldsmedernas Yrkesnämnd finns här nedan.

Efter godkänt prov görs en ansökan om gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet och den administrativa avgiften för gesällbrevet på 875.- inkl moms betalas in. En (generell) ansökan/anmälan om gesällbrevet samt information finns på www.hantverksrad.se

Utdelning av gesällbrev sker via den lokala hantverks- och/eller företagarföreningen och sker vanligtvis en gång per år.

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Guldsmedernas Yrkesnämnd
Smycken och Klockor Branschorganisation
Narvavägen 7, 2 tr
114 60 Stockholm
Tel. 070-7774988
e-post. info@smyckenochklockor.se
Hemsida: www.smyckenochklockor.se

Eventuella yrkestekniska frågor kan ställas till Yrkesnämndens ordförande
Lars-Börje Nilsson
e-post. lars-borje@gnj.se
Tel. 0660-175 30

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50
Fax. 0247-151 70
www.hantverksrad.se
info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev!

ANSÖKAN/ANMÄLAN OM ATT AVLÄGGA PROV

Ansökan/anmälan att avlägga gesällprov görs till Guldsmedernas Yrkesnämnd (Smycken och Klockor branschorganisation).

I ansökan ska personuppgifter, intyg/betyg som styrker förkunskapskraven samt förslag till **handledare och kontrollant, dessa ska godkännas av yrkesnämnden**. Yrkesnämnden kontakter den sökande **innan provet får påbörjas**.

I samband med att ansökan/anmälan skickas in, ska även granskningsavgiften betalas.

PRAKTISKA PROV

Provet omfattar två smycken. Båda proven skall tillverkas för hand i ädelmetall och får dekoreras med valfria tekniker. Stenar och pärlor, som är ämnade för objekten, medsändes oinfattade till granskningen.

UNDER ARBETETS GÅNG MED GESÄLLPROVET

Kontrollant ska närvara då arbetet påbörjas och ett par gånger under arbetets gång. Kontrollant och handledare ska intyga att provet är egenhändigt utfört i enlighet med de fastställda provbestämmelserna.

INLÄMNANDE AV GESÄLLPROV OCH GRANSKNING/BEDÖMNING

Proven skickas till Smycken & Klockor Branschorganisation (kolla alltid att adressen är rätt) - **senast den 15 oktober varje år. Skicka alltid provena med rekommenderat brev med mottagningsbevis**. För frågor och information, maila info@smyckenochklockor.se

Till proven bifogas kontrollant- och handledarintyg, ritningar samt en arbetsbeskrivning där antalet timmar för tillverkning av varje enskilt objekt anges. **Eventuella namnstämplor och ortsmärken ska vara maskerade då objekten lämnas till granskning.**

Proven granskas av Guldsmedernas Yrkesnämnd. Yrkesnämnden ansvarar för att meddela lärlingen, samt underrätta Gesäll- och Mästarbrevskansliet om provresultatet.

Glöm inte att ansöka/anmäla till gesäll- och Mästarbrevskansliet var du vill ha ditt Gesällbrev utdelat (se särskild ansökan/anmälan samt avgift) Ansökan och information hittar du på www.hanverksrad.se . Detta ska göras när provet är godkänt och klart.

DELPROV I – ARMRING (SE RITNING)

Armrings, vars underdel ska utformas enligt bifogad ritning, inklusive kontracharnér och insticksås. Underdelen ska vara helt slät och höggglans polerad in- och utvändigt.

Överdelen får utformas fritt, vad gäller mått & design.

DELPROV II – VALFRITT SMYCKE

Valfritt smycke där minst fyra (4) av de följande yrkestekniska momenten ska ingå:

- ~ FORMNING - t ex smide, bockning
- ~ INPASSNING - t ex charnér, ledförbindning
- ~ HÅRDLÖDNING - t ex stomlödning, tråd mot bleck
- ~ TRÅDARBETEN - t ex gallerier, filigran
- ~ LÅSTEKNIKER - t ex kistås, colliélås
- ~ FATTNINGAR - t ex kist, utfilade, charnér, tråd, grund (inkl. borring) för faden, pavé
- ~ BROSCHMONTERING

PROVKOSTNADER

Kostnader i samband med förberedelser inför provet, provets genomförande, materialkostnader, granskningskostnader, eventuella branschavgifter mm står den sökande själv för om ingen annan överenskommelse träffats. Information lämnas av branschen.

För närvarande är kostnaden 2000:- + moms (2500:- inkl. moms). Inbetalas på Smycken och Klockors, Bg: 624-9304. Märkning: Granskningsavgift.

FRÅGOR

Eventuella tekniska frågor kan ställas till Yrkesnämndens ordförande

Lars-Börje Nilsson

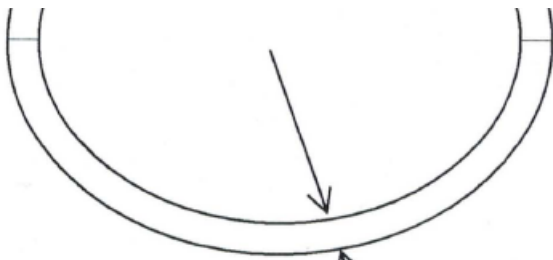
E-post: lars-borje@gnj.se Tel: 0660 – 175 30

VI ÖNSKAR DIG LYCKA TILL MED DITT PROV

Figur 1
Överdel fri form & mått

Figur 2
Överdel fri form & mått

Figur 3
Överdel fri form & mått
& mått

ARMRING

Armrings innermått får anpassas individuellt, men ska ha en vacker oval form. Den ska vara försedd med instickslås och kontracharnér, se separata arbetsbeskrivningar.

Godstjocklek: 0,70- 0,80 mm

Underdelens tjocklek: 4,5 mm (Fig.2)

Bredd på underdel, samt övergång till överdel på charnér & låssida: 10 mm (Fig.3)

Undre halvan skall vara slät och blankpolerad.

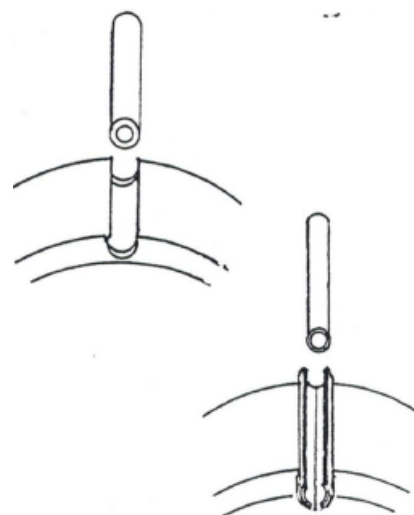
Övre halvan, får utformas fritt efter egna idéer vad gäller mått, form, dekor & ytbehandling.

FÖRSLAG & HANDLEDNING TILL KONTRACHARNÉR

Kontra charnér är en typ av rörlig ledförbindelse, som används till ihåliga smycken som exempelvis armringer, medaljonger klockboetter etc. Charnérets uppgift är att genom ett större yttre charnér binda samman och förstärka de tunna plåtar, som de mindre ledade charnéren sedan ska lödas fast i. Samtidigt ska man genom denna konstruktion få ett stopp som gör att man inte drar sönder charnéren. Vi beskriver här hur man tillverkar ett kontracharnér till en ihålig armrिंग.

FIGUR NR 1

Dra ett charnér plåttjocklek ca 0,30 - 0,40 mm. Diametern på charnéret beräknas efter hur stort och kraftigt armbandets är. Fila ner i armringen charnéret så djupt att ca 1/3 - 1/4 sticker upp på ovansidan. Fila aldrig helt ner i botten - spara något på undersidan. Löd in charnéret med så hårt slag lod som möjligt. Fogen på charnéret kan vara öppen - vänd fogen uppåt eller nedåt, aldrig åt sidan.

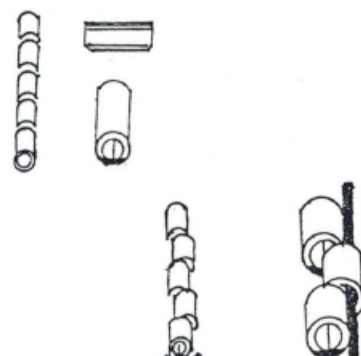

FIGUR NR 2

Dra ett charnér med en diameter som passar inuti det stora charnéret. Såga upp det stora charnéret på ovansidan, beräkna öppningen till ca 45grader - låt en del av charnéret sticka upp en aning ovanför plåten på armringen. Såga sedan igenom så rakt som möjligt på undersidan. Kanske man måste justera tjockleken på innercharnéret - detta måste passa precis utan glapp.

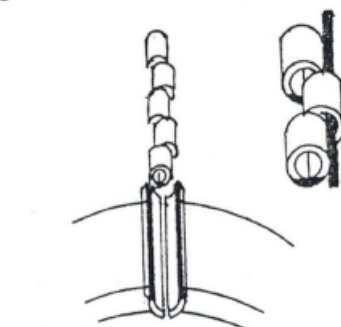
FIGUR NR 3

Såga sedan upp det tunna charnéret i det antal delar som passar. Tänk på, om det ska vara tredelat, att låta det mittersta charnéret bli längre. Leden blir då stadigare och inte så vinglig. När delarna är kapade och jämnade med charnér järn, fila en liten facett där fogen är. Avsikten med detta är att eventuellt överskott av slaglod ska sugas upp där.

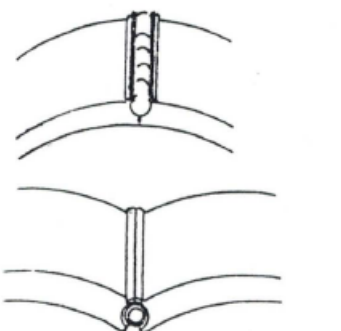
FIGUR NR 4

Passa in charnér bitarna så att fogarna kommer mot det ställe som ska lödas. Det är viktigt att de inte kommer snett så att bara en sidan blir lödd, då kan det gå upp vid påfrestning. Alla bitarna ska lödas i på en gång. Sätt i en kraftig sågklinga eller ett borrhål som håller isär charnéren - se skiss. Bind ihop och pressa så mycket 'det går' - ju tätare mellan bitarna ju bättre resultat. Var noga med hur mycket slaglod som används - det går inte bra att justera efteråt. Facetten på de små charnéren underlättar och suger upp överflödigt slaglod.

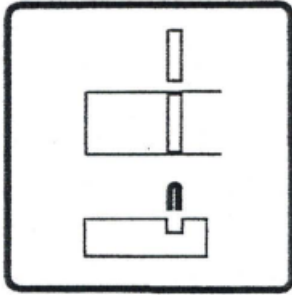
FIGUR NR 5

Såga och fila jämnt på undersidan av armringen, dra ett stift som går mycket trögt i charnéret. Ska det lödas, fräs upp lite i charnéret och lod försiktigt. Annars kan du stifta.

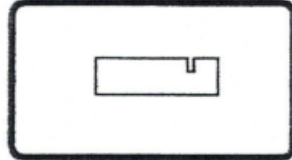
FIGUR NR 6

Armringen ska nu gå att öppna i ca 45 grader om allt gått väl. Kännetecknandeför ett bra arbete är att det ska gå trögt - med ett visst motstånd. Man ska kunna öppna i vilken vinkel som helst och det ska stanna där - det får inte vara löst och glappt.

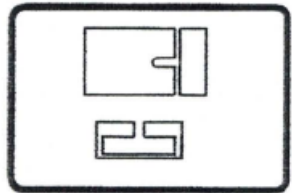

FÖRSLAG & HANDLENING TILL INSTICKSLÅS

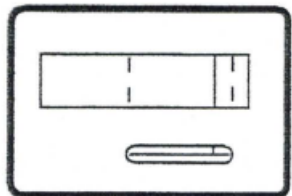
Valsa till en plåt ca 0,8 mm, 2- 3 mm bredare än låshuset. Bocka i "U" format. Såga ut och passa in i låshuset. Löd fast.

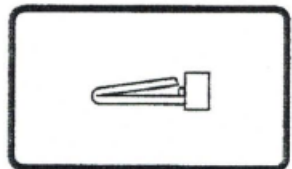
Såga och fila jämt på utsidan. Dela låshuset

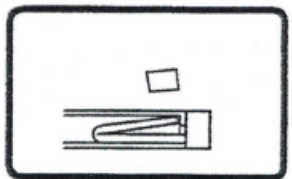
Såga ut uttag för tryckare.

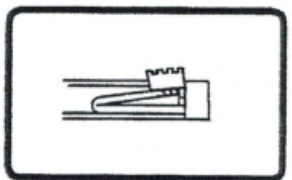
Valsa till en plåt till fjäder, ca 0,7 mm tjock och en bredd som passar in i låshuset.
Bocka vid de streckade linjerna.

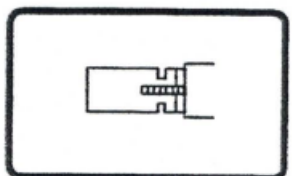
Den kortare delen passas in och lödes fast. Lämna kvar en liten klack som skall ge stöd.

Tryck in fjädern, fila lite snett, framåt och uppåt, tills den snäpper innanför låsblecket. Valsa och fila till en tryckare som passar in i uttaget

Löd fast tryckaren. Fila skårer för lättare grepp på tryckaren.

Det går att göra ett extra uttag i fjädern om man vill ha ett extra stopp som säkerhet.

ANSÖKAN/ANMÄLAN För avläggande av praktiska yrkesprover för Gesällbrev i, Guldsmeds, Juvelfattar, Silversmeds eller Gravöryrket (blanksticksgravör)	Datum
	GESÄLLPROV
	☐ Guldsmedsyrket
	☐ Juvelfattaryrket
	☐ Silversmedsyrket
☐ Gravöryrket	

Sökande

Namn	Mail	Tel
Gatuadress	Ortsadress	

Handledare

Namn	Mail	Tel
Gatuadress	Ortsadress	

*Kontrollant (Förslag)

Namn	Mail	Tel
Gatuadress	Ortsadress	

Information

Ansökan inskickas senast 15 Juni, helst i digital form (för snabbare handläggning) till Ordföranden i nämnden f.n.: lars-borje@gnj.se eller per post till Smycken & Klockor. Med ansökan, bifogas betyg samt intyg som styrker förkunskapskraven enligt provbestämmelserna. Samtidigt inbetalas granskningsavgiften till Smycken & Klockors BG: 624-9304, märk inbetalningen med Granskningsavgift.

För aktuella granskningsavgifter, sista insändningsdatum för arbetsprover samt provbestämmelser och övrig information, kontakta Ordföranden i nämnden.

*Kontrollanten bör inneha Gesällbrev i något av branschyrkena.

Arbetsproverna får ej påbörjas förrän Guldsmedernas Yrkesnämnd godkänt Handledare samt Kontrollant.

Ansökan om Gesällbrev görs först sedan betyget från granskningen erhållits. Betyget bifogas ansökan till Sveriges Hantverksråd: www.hantverksrad.se

Guldsmedernas Yrkesnämnd

Guldsmedsmästarnas Riksförbund & Smycken & Klockor Branschorganisation

KONTAKT & ADRESS FÖR INSÄNDNING AV PROVER
SMYCKEN & KLOCKOR - NARVAVÄGEN 7, 2TR.- 114 60 STOCKHOLM

Mail: info@smyckenochklockor.se Tel: 070 - 777 49 88